

**«Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәні бойынша  
Педагогтердің білімін бағалауға арналған тест спецификациясы  
(2025 жылдан бастап қолдану үшін)**

**1. Мақсаты:** Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагог қызметкерлерді аттестаттау барысында Педагогтердің білімін бағалау тест тапсырмаларын әзірлеу мақсатында құрастырылған.

**2. Міндеті:** Педагогтердің білім деңгейінің біліктілік талаптарға сәйкестігін анықтау.

**3. Мазмұны:** «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәні бойынша оқу бағдарламасына сәйкес оқу материалдары енгізілген.

| №  | Тақырып                                                                                                      | №  | Тақырыпша                                                                                                                                                                                                                                              | Оқыту мақсаттары                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 01 | Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері – мемлекеттік қауіпсіздіктің кепілі                                 | 01 | Мемлекет қорғанысының конституциялық негіздері                                                                                                                                                                                                         | Мемлекет қорғанысының конституциялық негіздері – Мемлекеттің қауіпсіздігін қамтамасыз етудегі Қазақстан Республикасы Конституциясының негізгі ережелері. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері, олардың құрамы және атқаратын қызметтері                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|    |                                                                                                              | 02 | Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери рәміздері                                                                                                                                                                                              | Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери рәміздері – Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери рәміздері. Әскери бөлімнің жауынгерлік туы. Әскери анттың әскери қызметкерлерге қоятын талаптары. Әскери қызмет – Қазақстан Республикасы азаматтарының қасиетті борышы және міндеттерін                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|    |                                                                                                              | 03 | Экстремизм және терроризмнің ұлттық қауіпсіздікке тигізетін салдары. Экстремизм түрлері                                                                                                                                                                | Экстремизм және терроризмнің ұлттық қауіпсіздікке тигізетін салдары – Экстремизм түрлері: саяси, діни, экономикалық және экологиялық. Экстремизм, терроризм, олардың өзіндік сипаттары. Қазіргі әлемдегі террорлық қауіп-қатерлердің ұлғаю себептерін қамтиды                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 02 | Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құрылымдарының жалпыәскери жарғылары | 04 | Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері, басқа әскерлер және әскери құрылымдарының жалпыәскери жарғылары. Әскери қызметкерлер және олардың өзара қарым-қатынастары. Әскери тәртіп, оның мәні мен мағынасы. Әскери бөлімнің (бөлімшенің) орналасуы, өмірі | Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері, басқа әскерлер және әскери құралымдарының жалпыәскери жарғылары – Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері, басқа әскерлер және әскери құралымдарының жалпыәскери жарғылары, олардың әскери ұжым қызметі мен тұрмыс-тіршілігіндегі маңызы. Әскери қызметкерлердің жалпы міндеттері. Әскери атақ және айыру белгілерін. Әскери қызметкерлер және олардың өзара қарым-қатынастары – Бастықтар және бағыныштылар, аға және кіші әскерилер, олардың құқықтары мен міндеттері. Әскери әдептілік ережесі және әскери қызметкерлердің тәртібі. Бұйрық, оны беру және орындау тәртібі. Бастықтарға және шені жоғарыларға мәлімдеме жасауды. Әскери тәртіп, оның мәні мен мағынасы – Әскери тәртіп, марапаттау және жазалау. |

|    |                     |    |                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----|---------------------|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                     |    | және күнделікті тұрмыс-тіршілігі                                                                                                                                                  | Әскери тәртіпті сақтау бойынша әскери қызметшілердің міндеттері. Сарбаздарға көрсетілетін марапат түрлері. Сарбаздарға берілетін тәртіптік жазалауларды қамтиды. Әскери бөлімнің (бөлімшенің) орналасуы, өмірі және күнделікті тұрмыс-тіршілігі – Әскери бөлімнің (бөлімшенің) тарихы. Әскери қызметшілердің орналасуы. Ақпараттық-тәрбие жұмысына арналған бөлме. Қару сақтауға арналған бөлме. Сарбаз асханасы, спорт базасы, оқу қалашықтарын                                                                                                                                                                                                       |
|    |                     | 05 | Рота бойынша тәуліктік кезекшінің міндеттері                                                                                                                                      | Рота бойынша тәуліктік кезекшінің міндеттері – Ротаның тәуліктік нарядының атқаратын қызметтері, құрамы және қарулануы, рота бойынша күндізгі кезекшінің атқаратын міндеттері. Өзінің кезекті міндетін атқаратын күндізгі кезекшінің бекетін жабдықтау және жарақтандыру, тікелей бастықтары келген кездегі, "Жиын" белгісі берілгенде, дабыл және өрт болған жағдайдағы күндізгі кезекшінің әрекеттері. Бос ауысымдағы күндізгі кезекшінің әрекеттері, күндізгі кезекшінің телефон бойынша мәлімдеме беру тәртібі. Ротаға басқа ротаның әскери қызметшілер келген кездегі, рота аумағынан мүліктерді шығару кезіндегі күндізгі кезекшінің әрекеттерін |
|    |                     | 06 | Сақшының міндеттері. Бекеттегі сақшының міндеттері және орындайтын әрекеттері                                                                                                     | Сақшының міндеттері – Қарауылдық қызметке тағайындалу және қарауылдың атқаратын міндеттері. Бекет және оны жабдықтау, жарақтандыру. Бекетке шабуыл жасалған кездегі сақшының әрекеттерін. Қаруды қолдану тәртібін. Бекеттегі сақшының міндеттері және орындайтын әрекеттері – Қаруды оқтау тәртібі. Бекетте тұрған сақшы қаруының орналасу қалпы. Бекетті тапсырған және қабылдаған, бекетте өрт болған және өзінің немесе көрші бекет маңында тәртіп бұзушылық орын алған жағдайдағы сақшының әрекеттерін қамтиды                                                                                                                                     |
| 03 | Тактикалық дайындық | 07 | Мотоатқыш бөлімшесінің ұйымдастыру және ұрыстық мүмкіндіктері. Әскери бөлімнің (бөлімшенің) қару-жарағы және әскери техникасы. Бөлімшенің ұрыстық және жорықтық орналасу тәртібі. | "Тактикалық дайындық" бөлімі мотоатқыштар бөлімшесін ұйымдастыру және ұрыстық мүмкіндіктері – Бөлімшені ұйымдастыру. Штаттық қарулану және ұрыстық техника. Бөлімшенің ұрыстық мүмкіндіктерін қамтиды. Әскери бөлімнің (бөлімшенің) қару-жарағы және әскери техникасы – Әскери бөлімнің (бөлімшенің) қарулануымен және әскери техникасымен, олардың атқаратын қызметтерімен, техникалық-тактикалық сипаттамаларымен танысу. Қарулану түрлері мен әскери техникаларды іс жүзінде көрсетуді. Бөлімшенің ұрыстық және жорықтық орналасу                                                                                                                   |

|    |                |    |                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----|----------------|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                |    |                                                                                                                                                                                    | тәртібі – Бөлімшенің ұрыстық және жорықтық орналасу тәртібі. Ұрыстағы сарбаздың міндеттері. Бөлімшені басқаруды                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|    |                | 08 | Ұрыстағы сарбаздың әрекеттері.<br>Қорғаныстағы сарбаз.<br>Шабуылдағы сарбаз.<br>Бақылаушы сарбаз. Шолушы сарбаз                                                                    | <p>Ұрыстағы сарбаздың әрекеттері – Сарбаздың ұрыс кезінде жаяу әрекет ете отырып қозғалу тәсілдері. Ядролық жарылыс кезіндегі әрекетті. Қорғаныстағы сарбаз – Ату позициясына (атыс жүргізуге арналған орынға) орналасу. Оқпана қазу және оны бүркемелеу. Қарсылас ядролық қару қолданғанда, атысқа дайындық басталғанда, әуе қарсыласы туралы дабыл қағылғанда, радиоактивті, химиялық және бактериологиялық зақымдау туралы дабыл қағылғанда орындалатын әрекеттер.</p> <p>Қарсыластың танкілері мен жаяу әскерлері түрлі бағыттан шабуылдаған кезде тойтарыс беру. Әуе нысандары бойынша оқ атуды.</p> <p>Шабуылдағы сарбаз – Шабуылға дайындалған кезде орындалатын әрекеттер. Жүріп келе жатып шабуылдау кезіндегі сарбаздың колоннада қозғалуы және бөлімшенің ұрыстық сапындағы өз орнын алуы. Өткелдердегі кедергілерден өту және шабуылдау.</p> <p>Траншеядағы жауды ату, граната лақтыру, қоян-қолтық ұрыс арқылы жою тәсілдері.</p> <p>Шабуыл кезінде радиоактивті (улаушы) заттармен зақымдалған жергілікті жерде әрекет етуді. Бақылаушы сарбаз – Бақылау жүргізуге арналған орынды таңдау, оны жабдықтау және бүркемелеу. Нысандарды анықтау және бақылау нәтижелері туралы мәлімдеме жасау. Жергілікті жердің үлгісін құру және нысандарды үлгіде белгілеуді.</p> <p>Шолушы сарбаз – Шолушы болып тағайындалған сарбаздың әрекеттері.</p> <p>Шолушылардың қозғалу, жергілікті жерді және заттарды шолу тәсілдері. Бақылау нәтижелері туралы мәлімдеуді қамтиды.</p> |
| 04 | Атыс дайындығы | 09 | Калашников автоматы және қол пулеметі<br>Калашников автоматын (қол пулеметін) жартылай бөлшектеу және жинақтау<br>Калашников автоматын жартылай бөлшектеу және жинақтау ж<br>Атуға | <p>Калашников автоматы және қол пулеметі – Қару және патрондарды қолдану кезіндегі қауіпсіздік шаралары. Калашников автоматы және қол пулеметінің атқаратын қызметі, ұрыстық қасиеті, жалпы құрылысы және жұмыс істеу механизмін</p> <p>Калашников автоматын (қол пулеметін) жартылай бөлшектеу және жинақтау – Автоматты жартылай бөлшектеу және жинақтау; Калашников автоматының атқаратын қызметі, бөлшектері мен механизмдерінің, патронының құрылысын</p> <p>Калашников автоматын жартылай бөлшектеу және жинақтау жаттығулары – Автоматты жартылай бөлшектеу және жинақтау,</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

|    |                 |    |                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----|-----------------|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                 |    | <p>ыңғайлануға жаттығу (АК-74, пневматикалық винтовка)<br/>Автоматтан (пневматикалық винтовкадан) ату<br/>Ату негіздері<br/>Ату ережесі<br/>Калашников автоматын (қол пулеметін) атуға дайындау</p> | <p>автоматтың бөлшектері мен механизмдерінің оқтауға дейінгі орналасу қалпын және ату кезіндегі бөлшек механизмдерінің жұмыс істеуімен танысуды Калашников автоматын (қол пулеметін) атуға дайындау – Автоматтың керек жарақтары. Автоматтың атудан кейінгі тазалау және майлау тәртібі. Автоматты сақтау. Автоматтың оқтарын тексеру және атысқа дайындау. Ату кезіндегі кідірістер және оны жою амалдарын</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|    |                 | 10 | <p>Жарықшақты қол гранаталары<br/>Қол гранаталарын лақтыру</p>                                                                                                                                      | <p>Жарықшақты қол гранаталары – Жарықшақты қол гранаталарының (РГД-5, РГН, Ф-1, РГО) атқаратын қызметі және ұрыстық қасиеті. Гранаталар мен тұтандырғыштың құрылысы. Гранатаны лақтырған кездегі бөлшектері мен механизмдерінің жұмысы. Гранатаны лақтыруға дайындауды қамтиды Қол гранаталарын лақтыру – Жарықшақты қол гранаталарын және танкіге қарсы гранаталарды лақтыруды</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|    |                 |    |                                                                                                                                                                                                     | <p>Атуға ыңғайлануға жаттығу (АК-74, пневматикалық винтовка) – Оқжатарды патрондармен оқтау және оқжатарды сөмкеге салу. Атуға ыңғайлану (атуға қажет қалыпты қабылдау және автоматты оқтау). Ату (қарауыл мен өткізгішті орнату, иыққа тіреу, көздеу, шүріппені басу және ату кезінде автоматты мықтап ұстау). Атуды тоқтату, оқжатарды алу және атып болған соң автоматты тексеруді<br/>Автоматтан (пневматикалық винтовкадан) ату – Автоматтан (пневматикалық винтовкадан) іс жүзінде атуды қамтиды<br/>Ату негіздері – Атыс құбылысы. Оқтың бастапқы ұшу жылдамдығы. Қарудың тебілісі. Траекторияның пайда болуы. Оқтың тесіп өту және қиратқыш әрекеті. Тура атудың практикалық маңызы<br/>Ату ережесі – Арақашықтықты мыңдық формула арқылы анықтау тәсілдері. Көздеу (дәлдеу) элементтері. Қозғалмайтын нысандар бойынша көздеу нүктесін және көздеуішті тағайындау</p> |
| 05 | Саптық дайындық | 11 | <p>Сап және оның элементтері.<br/>Саптық тұрыс<br/>Бір орында орындалатын бұрылулар.</p>                                                                                                            | <p>Сап және оның элементтері. Саптық тұрыс – Сап және оның элементтері. Алдын-ала және орындауға берілетін пәрмендер. Сапқа тұрғанға дейінгі және саптағы сарбаздың міндеттері Саптық тұрыс. "Сапқа тұр!", "Түзел!", "Тік тұр!", "Еркін тұр!", "Реттел!",</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|    |                        |    |                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----|------------------------|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                        |    | Саптық және жорықтық адыммен қозғалу<br>Әскери сәлемдесу<br>Саптан шығу және қайта сапқа тұру<br>Саптық тәсілдер және қарумен орындалатын қимылдар<br>Бөлімшенің сабы, Бөлімшені сапқа тұрғызу | "Тоқтат!", "Бас киімдеріңді (киімді) ШЕШ!", "Бас киімдеріңді (бас киімді) КИ!"<br>пәрмендерін орындауды<br>Бір орында орындалатын бұрылулар. Саптық және жорықтық адым – Бір қатарлы саптан екі қатарлы сапқа және қайтадан бір қатарлы сапқа тұру. Саптық және жорықтық адыммен қозғалысты қамтиды<br>Әскери сәлемдесу – Бір орында және қозғалыс кезінде орындалатын әскери сәлемдесулерді<br>Саптан шығу және сапқа қайта тұру – Саптан шығу және сапқа қайта тұру. Бастыққа келу және одан кетуді<br>Саптық тәсілдер және қарумен орындалатын іс-қимылдар – "Автоматты кеудеге!", "Белдікке!", "Қаруды қой!", "Қаруға!", "Қаруды!" тәсілдерін орындауды                                                                                                                                                                           |
|    |                        |    |                                                                                                                                                                                                | Бөлімшенің сабы – Бөлімшені өрістетілген сапқа және жорықтық сапқа тұрғызу.<br>Бөлімшені өрістетілген саптан жорықтыққа сапқа тұрғызу және қайтадан өрістетілген сапқа тұрғызу. Бөлімшенің жинақталуы және жазылуын қамтиды                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|    |                        | 12 | Саптық тәсілдер және қозғалыс                                                                                                                                                                  | Саптық тәсілдер және қозғалыс – Саптық тәсілдерді орнында тұрып орындау.<br>Қозғалыста орындалатын саптық тәсілдер;<br>Бөлімшені сапқа тұрғызу – Бөлімшенің кеңейтілген сапқа тұруы. Бөлімшені жорықтық сапқа тұрғызу. Саптық тәсілдерді орнында және қозғалыста орындау                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 06 | Технологиялық дайындық | 13 | Дөңгелекті машиналарды жүргізу негіздері мен ережелері<br>Жол қозғалысына қатысушылардың міндеттері<br>Жолаушылар мен жүктерді тасымалдау                                                      | Дөңгелекті машиналарды жүргізу негіздері мен ережелері – Қазақстан Республикасының жол жүру саласындағы заңдары мен өзге де құқықтық актілері. Көлік құралдарының санаттары. Жүргізушінің жұмыс орны<br>Жол қозғалысына қатысушылардың міндеттері – Қазақстан Республикасы Жол қозғалысы ережелерінде қамтылған негізгі ұғымдар мен терминдер. Жүргізушілердің, жаяу жүргіншілер мен жолаушылардың міндеттері. Жүргізушінің өзімен бірге болуы тиіс құжаттары<br>Жолаушылар мен жүктерді тасымалдау – Механикалық көлік құралдарын тіркеп сүйреу. Оқу жүргізулері. Жолаушыларды тасымалдау. Жүктерді тасымалдау. Велосипедтер, мопедтер, көлік-арбалардың (шаналардың) қозғалысына, сондай-ақ жануарларды жолдан айдап өтуге қойылатын қосымша талаптар. Тірек-қимыл аппараты бұзылған адамдардың қозғалысын қамтамасыз етуді қамтиды |
|    |                        | 14 | Жол белгілері                                                                                                                                                                                  | Жол белгілері – Ескерту белгілері. Басымдық                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|    |                                        |    |                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----|----------------------------------------|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                        |    | Жол таңбалары және олардың сипаттамалары<br>Қозғалыс жылдамдығы<br>Әртүрлі жағдайдағы қозғалыс            | <p>белгілері. Тыйым салу белгілері. Алдын ала жазылатын белгілер. Ақпараттық-көрсеткіш белгілері. Сервис белгілері. Қосымша ақпарат белгілері (тақтайшалар)</p> <p>Жол таңбалары және олардың сипаттамалары – Таңбалардың жіктелуі. Көлденең және тік таңбалардың талаптарына сәйкес жүргізушілердің іс-әрекеті. Көлік құралдарын пайдалануға жіберу жөніндегі негізгі ережелері</p> <p>Қозғалыс жылдамдығы – Қозғалыс жылдамдығы. Басып озу, алда кездескен жол айрығы. Аялдама және тұрақ. Қиылыстардан өту. Жаяу жүргіншілер өтпелері және маршруттық көлік құралдарының аялдамалары</p> <p>Әртүрлі жағдайдағы қозғалыстар – Теміржол жолдары арқылы қозғалыс. Автомагистральдар бойынша қозғалыс. Тұрғын аймақтардағы қозғалыс. Маршруттық көлік құралдарының басымдығы. Сыртқы жарық құралдарын және дыбыс сигналдарын пайдалану</p> |
|    |                                        | 15 | Бағдаршамдар мен реттеушінің сигналдары                                                                   | <p>Бағдаршамдар мен реттеушінің сигналдары – Бағдаршам мен реттеушінің сигналдары. Арнайы сигналдарды қолдану. Авариялық сигнал беру және авариялық тоқтату белгісін қолдану. Маневрлеу. Көлік құралдарын жолдың жүру бөлігіне қою</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 07 | Әскери топография                      | 16 | Жергілікті жерде картасыз бағдарлау, Магнитті азимутты анықтау<br>Азимут бойынша қозғалыс                 | <p>Жергілікті жерде картасыз бағдарлау – Бағдарлау туралы түсінік. Компаспен, аспан денелерінің және жергілікті заттар бойынша көкжиек тұстарын анықтау. Өзінің орналасқан жері туралы мәлімдеме жасауды қамтиды. "Әскери топография" бөлімі азимут бойынша қозғалыс – Көкжиек тұстарын және магнитті азимутты анықтауға жаттығу. Азимут бойынша қозғалысты қамтиды</p> <p>Магнитті азимутты анықтау – Азимут және оны анықтау. Жергілікті жерде бағдарлаудың заманауи дербес жабдықтары. Спутниктік-навигациялық жүйелер туралы жалпы мәліметтерді қамтиды: GPS (Global Positional System), ГЛОНАСС, Galileo</p>                                                                                                                                                                                                                         |
| 08 | Әскери роботты техникалардың негіздері | 17 | Әскери роботты техникалардың негіздері<br>Роботтарды басқару алгоритмі<br>Роботтарға арналған тапсырмалар | <p>Әскери роботты техникалардың негіздері – Роботтар туралы жалпы мәліметтер. Роботтарды әскери істе пайдалануды Роботтарды басқару алгоритмі – Роботтың қозғалу траекториясын жоспарлау. Роботтар тобын ұжымдық басқару үлгісі және алгоритмдерін</p> <p>Роботтарға арналған тапсырмалар – Роботтардың атқара алатын қызметтері. Жекелеген тактикалық міндеттерді шешу: жергілікті жерлерде бағдарлау, роботтардың</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|    |                                                           |    |                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----|-----------------------------------------------------------|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                           |    |                                                                                                                                                                 | қиын жағдайларда қызмет ету тәртібін қамтиды                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| 09 | Өмір қауіпсіздігі және ақпараттық технологиялар негіздері | 18 | <p>Шаруашылық объектісінің азаматтық қорғанысы.</p> <p>Ядролық қару және оның сипаттамасы.</p> <p>Химиялық қару.</p> <p>Биологиялық (бактериологиялық) қару</p> | <p>Шаруашылық жүргізу нысанындағы (білім беру ұйымдары) азаматтық қорғауды ұйымдастыру құрылымы және оның міндеттері. Әскери емес азаматтық қорғау құрылымдары, олардың мақсаты және жабдықталуы</p> <p>Ядролық қару және оның сипаттамасы – Ядролық жарылыстардың түрлері. Ядролық жарылыстың зақымдаушы факторлары және олардан қорғану тәсілдері. Ядролық зақымдау ошағы және оның сипаттамасы. Нейтронды оқ-дәрілердің зақымдаушы әсерінің ерекшеліктерін</p> <p>Химиялық қару – Химиялық қару және оны қолдану белгілері. Улаушы заттар, олардың улағыш қасиеті және олардан қорғану тәсілдері туралы қысқаша түсінік. Химиялық зақымдау ошағы, зақымдаудың алғашқы және екінші аумағын</p> <p>Биологиялық (бактериологиялық) қару – Биологиялық (бактериологиялық) қару, оның зақымдаушы әсері, қолдану белгілерін анықтау. Бактериологиялық құралдар, олардың улағыш әсері және олардан қорғану құралдары туралы қысқаша сипаттама. Бактериологиялық зақымдау ошағы, оның сипаттамасы.</p> <p>Бактериологиялық зақымдау ошағында жүргізілетін іс-шаралар. Карантин және обсервацияны</p> |

|  |  |    |                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|--|--|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | 19 | <p>Тыныс алу мүшелерін қорғау құралдары. Қорғанудың дербес құралдарын қолдануға жаттығу. Ұжымдық қорғану құралдары. Эвакуациялау және халықты шоғырландыру. Террорлық қауіп-қатер кезіндегі адамдардың қауіпсіздігі. Табиғи апат аймақтарындағы адамдардың әрекеттері.</p> | <p>Тыныс алу мүшелерін қорғау құралдары – Жалпыәскери газтұмылдырық, оның атқаратын қызметі және құрылысы. Азаматтық газтұмылдырықтар құрылысының ерекшеліктері. Сауыт-қорғанысты (маска) таңдау, жарамдылығын тексеру, газтұмылдырықты жинау және қалтаға салу. Газтұмылдырықты алып жүру және пайдалану тәртібі, зақымдалған адамға газтұмылдырық кигізу тәсілдері. Жарамсыз газтұмылдырықты пайдалану. Тыныс алу мүшелерін қорғаудың қарапайым құралдарын. Қорғанудың дербес құралдарын қолдануға жаттығу – Нормативтерді орындау: газтұмылдырықты кию, респираторды кию, "зақымдалушыға" газтұмылдырықты кигізу, жалпыәскери қорғаныс жабдығын кию. Дербес қобдиша және химиялық улануға қарсы пакет, олардың атқаратын қызметтері және пайдалану тәртібін. Ұжымдық қорғану құралдары – Радиацияға қарсы тасалар мен панаханалар, олардың қорғау қасиеттері, жалпы құрылысы және іштей жабдықталуы. Қарапайым тасаны. Эвакуациялау және халықты белгілеп шоғырландыру – Азаматтық қорғаныс дабылы және ол бойынша әрекет ету тәртібі. Эвакуациялау және орналастыру тәсілдері мен тәртібі. Эвакуацияланаушылардың міндеттері, олардың керек-жарақтары, қажетті жеке мүліктері, құжаттары мен азық-түліктері. Эвакуация бекетіндегі тәртіп, жүру бағыты және орналасатын орынға келу ережелер тәртібін. Террорлық қауіп-қатер кезіндегі адамдардың қауіпсіздігі – Террорлық актілер бойынша қауіп-қатер төнген және террор болған кездегі азаматтардың атқаратын әрекеттері. Түрлі деңгейдегі қауіп-қатер төнген кезде әрекет ету тәртібі. Лаңкестік қауіпінің алдын алуда ақпараттық технологияның тиімділігін. Табиғи апат аймақтарындағы адамдардың әрекеттері – Табиғи апаттар, зілзалалар, олардың сипаттамалары және келтіруі мүмкін салдары. Табиғи апаттар және зілзалалар кезіндегі адамдардың әрекет ету тәртібі. Адамдардың табиғи апат салдарын жоюға, сондай-ақ құтқару жұмыстарын жүргізуге қатысуларын</p> |
|  |  | 20 | <p>Жарақат алу, қан ағу және күйік шалу кезінде көрсетілетін алғашқы көмек. Түрлі қайғылы</p>                                                                                                                                                                              | <p>Жарақат алу, қан ағу және күйік шалу кезінде көрсетілетін алғашқы көмек – Жарақат және олардың асқыну себептері туралы түсінік. Қансырау түрлері және олардың сипаттары. Күйік шалу себептері және олардың ауырлық деңгейлері. Естен танудың себебі. Жарақат алу</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |



|    |                                                                                                 |  |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                 |  | оқиғалар кезіндегі алғашқы медициналық көмек. | және қансыраған кезде көрсетілетін алғашқы көмек. Асептика және антисептика туралы түсінікті. Сүйектің сынуы және оның белгілері туралы түсінік. Соққы алу, шығып кету, созылу және олардың белгілері. Шина салудың негізгі ережелері. Қайғылы оқиға кезінде, үсік шалу, күн өту алғашқы медициналық көмек көрсету әдістері. Электр тоғынан жарақат алғандағы алғашқы медициналық көмек көрсету кезіндегі қауіпсіздік шаралары |
| 10 | Мәнамәтіндік тапсырмалар (мәтін, кесте, графика, статистикалық ақпараттар, суреттер және т.б.). |  |                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

#### 4. Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:

**Қазақстан Республикасының Қарулы Күштері – мемлекеттік қауіпсіздіктің кепілі:** Мемлекет қорғанысының конституциялық негіздері; Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің әскери рәміздері. Экстремизм және терроризмнің ұлттық қауіпсіздікке тигізетін салдары. Экстремизм түрлері.

**Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің, басқа да әскерлері мен әскери құрылымдарының жалпыәскери жарғылары:** Қазақстан Республикасы Қарулы Күштері, басқа әскерлер және әскери құрылымдарының жалпыәскери жарғылары; Әскери қызметкерлер және олардың өзара қарым-қатынастары. Әскери тәртіп, оның мәні мен мағынасы. Әскери бөлімнің (бөлімшенің) орналасуы, өмірі және күнделікті тұрмыс-тіршілігі. Рота бойынша тәуліктік кезекшінің міндеттері. Сақшының міндеттері. Бекеттегі сақшының міндеттері және орындайтын әрекеттері.

**Тактикалық дайындық:** Мотоатқыш бөлімшесінің ұйымдастыру және ұрыстық мүмкіндіктері; Әскери бөлімнің (бөлімшенің) қару-жарағы және әскери техникасы. Бөлімшенің ұрыстық және жорықтық орналасу тәртібі. Қорғандың дербес құралдарын қолдануға жаттығу. Ұрыстағы сарбаздың әрекеттері. Қорғаныстағы сарбаз. Шабуылдағы сарбаз. Бақылаушы сарбаз. Шолушы сарбаз.

**Атыс дайындығы:** Калашников автоматы және қол пулеметі; Калашников автоматын (қол пулеметін) жартылай бөлшектеу және жинақтау. Калашников автоматын (қол пулеметін) атуға дайындау. Жарықшақты қол гранаталары. Калашников автоматын жартылай бөлшектеу және жинақтау жаттығулары. Атуға ыңғайлануға жаттығу (АК-74, пневматикалық винтовка). Қол гранаталарын лақтыру. Автоматтан (пневматикалық винтовкадан) ату. Ату негіздері. Ату ережесі

**Саптық дайындық:** Сап және оның элементтері. Саптық тұрыс; Бір орында орындалатын бұрылулар. Саптық және жорықтық адыммен қозғалу. Әскери сәлемдесу. Саптан шығу және қайта сапқа тұру. Саптық тәсілдер және қарумен орындалатын қимылдар. Бөлімшенің сабы, Бөлімшенің сапқа тұрғызу. Саптық тәсілдер және қозғалыс,

**Технологиялық дайындық:** Дөңгелекті машиналарды жүргізу негіздері мен ережелері; Жол қозғалысына қатысушылардың міндеттері. Бағдарламалар мен реттеушінің сигналдары Жол белгілері. Жол таңбалары және олардың сипаттамалары. Қозғалыс жылдамдығы. Әртүрлі жағдайдағы қозғалыс. Жолаушылар мен жүктерді тасымалдау

**Әскери топография:** Жергілікті жерде картасыз бағдарлау, Магнитті азимутты анықтау; Азимут бойынша қозғалыс.

**Әскери роботты техникалардың негіздері:** Әскери роботты техникалардың негіздері; Роботтарды басқару алгоритмі. Роботтарға арналған тапсырмалар.

**Өмір қауіпсіздігі және ақпараттық технологиялар негіздері:** Шаруашылық объектісінің азаматтық қорғанысы; Ядролық қару және оның сипаттамасы. Химиялық қару. Биологиялық (бактериологиялық) қару. Тыныс алу мүшелерін қорғау құралдары. Ұжымдық қорғану құралдары. Эвакуациялау және халықты шоғырландыру. Террорлық қауіп-қатер кезіндегі адамдардың қауіпсіздігі. Табиғи апат аймақтарындағы адамдардың әрекеттері. Жарақат алу, қан

ағу және күйік шалу кезінде көрсетілетін алғашқы көмек. Түрлі қайғылы оқиғалар кезіндегі алғашқы медициналық көмек

**5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы:** Тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: базалық деңгейде (А) – 26 %; орташа деңгейде (В) – 60 %; жоғары деңгейде (С) – 14 %.

**Базалық деңгейдегі** тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

**Орташа деңгейдегі** тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

**Жоғары деңгейдегі** тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

**6. Тест тапсырмаларының формалары:** Бір дұрыс жауапты таңдауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

**7. Тест тапсырмаларын орындау уақыты:** Бір тапсырманы орындаудың орташа ұзақтығы 1,5 – 2 минутты құрайды

#### **8. Бағалау:**

Аттестация кезінде тестілеудің жиынтық балы есептелінеді.

Төрт жауап нұсқасынан бір дұрыс жауап таңдалған тапсырма үшін – 1 балл, дұрыс орындалмаған тапсырмаға – 0 балл алады.

#### **9. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:**

1. Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігімен бекітілген «Білім беру ұйымдарында пайдалануға рұқсат етілген оқулықтардың, оқу-әдістемелік кешендердің, оқу құралдарының және басқа да қосымша әдебиеттердің, оның ішінде электрондық жеткізгіштердің тізбелері».
2. АӘД 11 сынып Алматы «Мектеп» 2007 ж.
3. АӘД 11 сынып Алматы «Мектеп» 2010 ж.
4. АӘД 11 сынып Алматы «Мектеп» 2015 ж.
5. Қазақстан Республикасының Конституциясы
6. АӘТД 10 сынып 1-2 бөлім Көкшетау «Келешек 2030» 2020 ж.
7. АӘТД 11 сынып 1-2 бөлім Көкшетау «Келешек 2030» 2020 ж.